

OSNOVA ČTENÁŘSKÉHO DENÍKU

1. **Název díla + autor**
2. **Literární druh a žánr** (proza, poezie, drama / novela, román, balada, tragédie...)
3. **Téma díla** – tj. stručný obsah (cca na odstavce, hlavně vědět, jak dílo končí!)
4. **Motivy** – heslovitě, o čem kniha je (např. láska, smrt, zrada...)
5. **Hlavní postavy** – jména + stručná charakteristika (příp. lyrický subjekt u básně)
6. **Vedlejší postavy** – jen ty důležité
7. **Textová ukázka** – vyberte cca dva odstavce, pro dílo co nejtypičtější (ukázky najdete na www.cesky-jazyk.cz/citanka)
8. **Jazykové prostředky** – jak je dílo napsáno, příklady berte z vybrané ukázky (spisovný/nespisovný jazyk, slang, archaismy, historismy, vulgarismy, metafora, metonymie, personifikace, zdvořilost, geografické názvy, přímá řeč, řeč autora, dialog, monolog, repliky postav...)
9. **Literárně-historický kontext** – ve kterém století autor žil, jaký byl v té době umělecký sloh, jaké jsou jeho typické znaky (v literatuře), jaká důležitá událost v té době probíhala (NO, 1SV, 2SV, normalizace...)
10. **Autor** – jen stručný životopis (tj. národnost, důležité milníky jeho života, které ovlivnily jeho tvorbu, příp. do které liter. skupiny autor patřil), jmenovat jeho další díla)
11. **Vrstevníci** – autoři žijící ve stejném období (jméno, národnost, aspoň jedno známé dílo), příp. kdo psal žánrově podobná díla (např. pohádky, fantasy, detektiv. román...)
12. **Proč?** – tj. proč se zrovna toto dílo dostalo na seznam světové literatury, čím je zajímavé, nadčasové...

Zápis o knize slouží jako příprava k ústní maturitní zkoušce (MZ) – ve 4. ročníku odevzdáte seznam 20 knih, které si vyberete ze **Školního seznamu liter. děl**. Tzn. co kniha, to jedna zpracovaná „maturitní otázka“ z ČJL. Ideálně byste tak měli každý školní rok odevzdat 5 zpracovaných knih ve čtenářském deníku. Rozsahem bohatě stačí na jednu A4 z obou stran (podle délky textové ukázky). Více už je zbytečné – ústní MZ trvá jen 15 minut (10 minut je vyhrazeno na umělecký text, tedy na knihu a autora, zbylých 5 minut na neumělecký text).

Knihy nemusíte jen číst, povolené jsou rovněž **audioknihy** i kvalitní **filmové zpracování** (příběh se vám lépe vryje do paměti). Přesto doporučujeme zapůjčit si danou knihu v knihovně, ať ji fyzicky držíte v ruce a máte možnost začíst se do ní. Často budete velmi mile překvapeni, jak silný příběh to je a jak úžasné myšlenky tam autor vnesl – na to obvykle ve filmu prostor není.

V Kladně dne 1. 9. 2025

Mgr. Vladimír Skalla, v.r.
ředitel školy